«ҚР Қылмыстық құқығы» (ерекше бөлім) пәні

МЕМЛЕКЕТТІК ҚЫЗМЕТ ПЕН МЕМЛЕКЕТТІК БАСҚАРУ МҮДДЕЛЕРІНЕ ҚАРСЫ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚ ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ ҚЫЛМЫСТЫҚ ҚҰҚЫҚ БҰЗУШЫЛЫҚТАР

Болат Айтимов
Философия докторы (PhD),
қылмыстық-құқықтық пәндер кафедрасының меңгерушісі

Талдықорған, 2018

Бүгінгі дәріс тақырыбының **максаты** – мемлекеттік қызмет пен мемлекеттік басқару мүдделеріне қарсы сыбайлас жемқорлық және өзге де **қылмыстық құқық бұзушылықтардың** түсінігін ұғыну, олардың түрлерін айқындау және жекелеген қылмыс құрамдарын саралай

МІНДЕТТЕ

1. Мемлекеттік қызмет пен мемлекеттік басқару мүдделеріне қарсы сыбайлас жемқорлық және өзге де қылмыстық құқық бұзушылықтардың *түсінігі мен түрлері*

2. Мемлекеттік қызмет пен мемлекеттік басқару мүдделеріне қарсы сыбайлас жемқорлық ҚҚБ *жекелеген құрамдарын саралаудың ерекшеліктері*

3. Мемлекеттік қызмет пен мемлекеттік басқару мүдделеріне қарсы өзге де ҚҚБ-тардың *жекелеген құрамдарын саралаудың ерекшеліктері*

Мемлекеттік қызмет пен мемлекеттік басқару мүдделеріне қарсы сыбайлас жемқорлық және өзге де *ҚҚБ-тар* бұл қасақана немесе абайсызда жасалатын, мемлекеттік қызмет пен мемлекеттік басқарудың қалыпты іске асуына қол сұғумен көрініс табатын қоғамға қауіпті іс-әрекет (әрекет немесе әрекетсіздік)

Топтық объектісіне қатысты

БӨЛІНЕДІ

Мемлекеттік қызмет пен мемлекеттік басқару мүдделеріне қарсы сыбайлас жемқорлық ҚҚБ	**Мемлекеттік қызмет пен мемлекеттік басқару мүдделеріне қарсы өзге де ҚҚБ**

ҚК 361, 362, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370 баптары	**ҚК 363, 371 баптары**

Көлік тегі *ҚҚБ-тар*

Объектісі	Объективтік жағы	Субъектісі	Субъективтік жағы
Топтық объектісі – мемлекет пен оның органдарының, мемлекеттік қызметшілердің қалыпты жұмысын қамтамасыз етумен байланысты қоғамдық қатынастар	Әрекет: пара алу, пара беру, жалғандық жасау, т.б. Әрекетсіздік – қызметтік міндеттерін орындамау;	16 жасқа толған есі дұрыс жеке тұлға Көбіне арнайы субъект: лауазымды тұлға, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген тұлға	Кінәнің қасақана және абайсызда нысанында жасалады

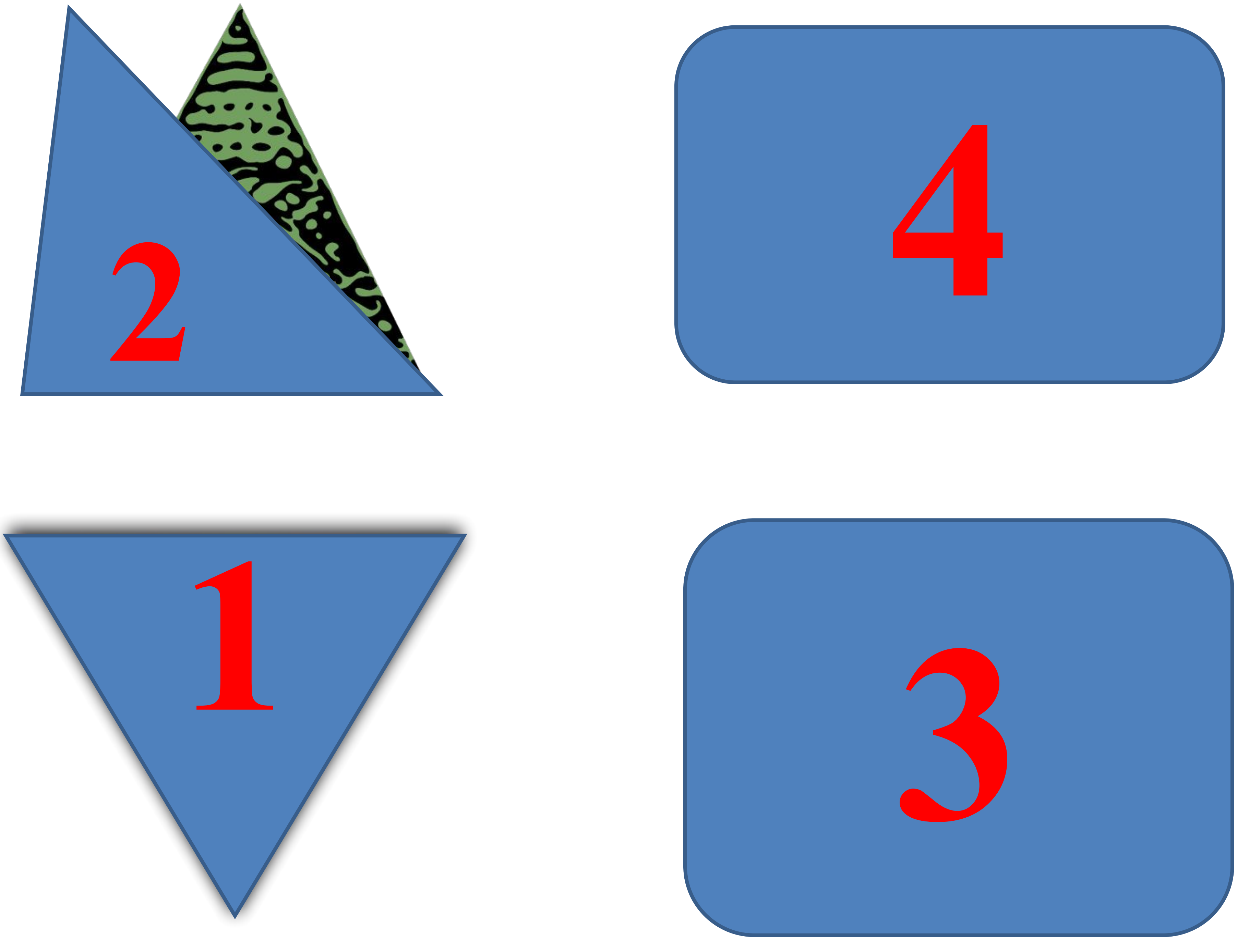
2
4
1
3

2. Мемлекеттік қызмет пен мемлекеттік басқару мүдделеріне қарсы сыбайлас жемқорлық ҚҚБ ***жекелеген құрамдарын саралаудың ерекшеліктері***

өкілетт
іктерді
теріс
пайдал
ану

Объектісі	**Объективтік жағы**	**Субъектісі**	**Субъективтік жағы**
Мемлекеттік органдар мен ұйымдардың қалыпты жұмысын қамтамасыз етумен байланысты қоғамдық қатынастар Қосымша тікелей объектісі: адам қадір қасиеті, ар-ожданы, денсаулығы т.б.	Әрекет – мемлекеттік несиені, лицензияны беру, мемлекеттік сатып алуларда, мемлекеттік мүлікті пайдалануда артықшылықтар алу; Зардабы: азаматтардың немесе ұйымдардың құқықтары мен заңды мүдделеріне не қоғамның немесе мемлекеттің заңмен қорғалатын мүдделеріне елеулі	16 жасқа толған есі дұрыс жеке тұлға, тек қана арнайы субъект – Мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адам не оған теңестірілген адам	Тікелей қасақана Мақсаты: пайда табу; өзге ұйымдар мен тұлғаларға зиян келтіру

2. Мемлекеттік қызмет пен мемлекеттік басқару мүдделеріне қарсы сыбайлас жемқорлық ҚҚБ ***жекелеген құрамдарын саралаудың ерекшеліктері***

мдық
өкілетт
іктерді
асыра
пайдал

Объектісі	**Объективтік жағы**	**Субъектісі**	**Субъективтік жағы**
Мемлекеттік органдар мен ұйымдардың қалыпты жұмысын қамтамасыз етумен байланысты қоғамдық қатынастар Қосымша тікелей объектісі: адам қадір қасиеті, ар-ожданы, денсаулығы т.б.	Әрекет – өз құзіреті шегінен тыс пайдалану; Зардабы: азаматтардың немесе ұйымдардың құқықтары мен заңды мүдделеріне не қоғамның немесе мемлекеттің заңмен қорғалатын мүдделеріне елеулі зиян келтіру Құрамы: материалды	16 жасқа толған есі дұрыс жеке тұлға, тек қана арнайы субъект – Мемлекеттік функциялард ы орындауға уәкілеттік берілген адам не оған теңестірілген адам	Тікелей немесе жанама қасақана

2. Мемлекеттік қызмет пен мемлекеттік басқару мүдделеріне қарсы сыбайлас жемқорлық ҚҚБ ***жекелеген құрамдарын саралаудың ерекшеліктері***

қызметке заңсыз қатысу (364

Объектісі	Объективтік жағы	Субъектісі	Субъективтік жағы
Мемлекеттік органдар мен ұйымдардың қалыпты жұмысын қамтамасыз етумен байланысты қоғамдық қатынастар	Әрекет – кәсіпкерлік ұйымын құру; ұйымды басқаруға қатысу; Құрамы: формальды	16 жасқа толған есі дұрыс жеке тұлға, тек қана арнайы субъект – Мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адам не оған теңестірілген адам	Тікелей қасақана

2. Мемлекеттік қызмет пен мемлекеттік басқару мүдделеріне қарсы сыбайлас жемқорлық ҚҚБ ***жекелеген құрамдарын саралаудың ерекшеліктері***

рлік
қызмет
ке
кедергі
жасау

Объектісі	**Объективтік жағы**	**Субъектісі**	**Субъективтік жағы**
Экономикалық қызметті реттеумен байланысты қоғамдық қатынастар Қосымша: кәсіпкерлік қызметпен айналысуға құқығы	Әрекет – кәсіпкерлік ұйымының немесе ЖК құқықтары мен заңды мүдделерін шектеу; заңды кәсіпкерлік қызметке өзге де араласу; Құрамы: материалды	16 жасқа толған есі дұрыс жеке тұлға, тек қана арнайы субъект – Мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адам не оған теңестірілген адам	Тікелей қасақана

2. Мемлекеттік қызмет пен мемлекеттік басқару мүдделеріне қарсы сыбайлас жемқорлық ҚҚБ ***жекелеген құрамдарын саралаудың ерекшеліктері***

Пара алу **(366-бап)**

Объектісі	**Объективтік жағы**	**Субъектісі**	**Субъективтік жағы**
Мемлекеттік қызмет пен мемлекеттік басқару мүдделері	Әрекет – жеке өзі немесе делдал арқылы пара алу; Құрамы: формальды	16 жасқа толған есі дұрыс жеке тұлға, тек қана арнайы субъект – Мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адам не оған теңестірілген адам/жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адам/лауазымды адам/шет мемлекеттің немесе халықаралық ұйымның лауазымды адамы	Тікелей қасақана

2. Мемлекеттік қызмет пен мемлекеттік басқару мүдделеріне қарсы сыбайлас жемқорлық ҚҚБ ***жекелеген құрамдарын саралаудың ерекшеліктері***

Пара беру

(367-бап)

Объектісі	**Объективтік жағы**	**Субъектісі**	**Субъективтік жағы**
Мемлекеттік қызмет пен мемлекеттік басқару мүдделері	Әрекет – жеке өзі немесе делдал арқылы пара беру; Құрамы: формальды	16 жасқа толған есі дұрыс жеке тұлға,	Тікелей қасақана

2. Мемлекеттік қызмет пен мемлекеттік басқару мүдделеріне қарсы сыбайлас жемқорлық ҚҚБ ***жекелеген құрамдарын саралаудың ерекшеліктері***

Парақорлыққа делдал болу (368-

Объектісі	**Объективтік жағы**	**Субъектісі**	**Субъективтік жағы**
Мемлекеттік қызмет пен мемлекеттік басқару мүдделері	Әрекет – пара алушы мен берушінің өзара келісімге келуіне жәрдемдесу; пара алушы мен берушінің өзара келісімді іске асыруына жәрдемдесу Құрамы: формальды	16 жасқа толған есі дұрыс жеке тұлға,	Тікелей қасақана

2. Мемлекеттік қызмет пен мемлекеттік басқару мүдделеріне қарсы сыбайлас жемқорлық ҚҚБ ***жекелеген құрамдарын саралаудың ерекшеліктері***

ттік
жалған
дық
жасау

Объектісі	Объективтік жағы	Субъектісі	Субъективтік жағы
Мемлекеттік органдар мен жергілікті өзін-өзі басқару органдарының қалыпты қызметі қылмыстың заты: ресми құжаттар	Әрекет – ресми құжаттарға жалған мәліметтер енгізу; ресми құжаттардың шынайы мазмұнын өзгерту; жалған құжаттарды беру Құрамы: формальды	16 жасқа толған есі дұрыс жеке тұлға, тек қана арнайы субъект - мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адам не оған теңестірілген адам	Тікелей қасақана

2. Мемлекеттік қызмет пен мемлекеттік басқару мүдделеріне қарсы сыбайлас жемқорлық ҚҚБ ***жекелеген құрамдарын саралаудың ерекшеліктері***

Қызме
ттегі
әрекет
сіздік
(370-

Объектісі	**Объективтік жағы**	**Субъектісі**	**Субъективтік жағы**
Мемлекеттік органдар мен жергілікті өзін-өзі басқару органдарының қалыпты қызметі Қосымша объект: адамның меншігі, экономикалық мүдделері, денсаулығы мен өмірі	Әрекетсіздік – өз қызметтік міндеттерін орындамау Құрамы: формальды	16 жасқа толған есі дұрыс жеке тұлға, тек қана арнайы субъект - мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адам не оған теңестірілген адам	Қасақана Мақсаты: пайда табу, өзге тұлғалар мен ұйымдарға зиян келтіру

3. Мемлекеттік қызмет пен мемлекеттік басқару мүдделеріне қарсы өзге де ҚҚБ-тардың *жекелеген құрамдарын саралаудың ерекшеліктері*

ың
өкілетт
іктерін
иемде

Объектісі	Объективтік жағы	Субъектісі	Субъективтік жағы
Мемлекеттік органдар мен жергілікті өзін-өзі басқару органдарының қалыпты қызметі Қосымша объект: адамның меншігі, экономикалық мүдделері, денсаулығы мен өмірі	Әрекетсіздік – лауазымды тұлға болып табылмайтын тұлғаның лауазымды тұлға құзіреттерін иемдену (арнайы форма кию, ауызша айту т.б.) Құрамы: материалды	16 жасқа толған есі дұрыс жеке тұлға, тек қана арнайы субъект - мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адам не оған теңестірілген адам	Қасақана

3. Мемлекеттік қызмет пен мемлекеттік басқару мүдделеріне қарсы өзге де ҚҚБ-тардың *жекелеген құрамдарын саралаудың ерекшеліктері*

Салғы рттық **(371-бап)**

Объектісі	**Объективтік жағы**	**Субъектісі**	**Субъективтік жағы**
Мемлекеттік қызмет және мемлекеттік басқару мүдделері	Әрекет/әрекетсіздік – өз міндеттерін орындамау/тиісінше орындамау Зардабы: азаматтардың немесе ұйымдардың құқықтары мен заңды мүдделеріне не қоғамның немесе мемлекеттің заңмен қорғалатын мүдделеріне елеулі зиян келтіру Құрамы: материалды	16 жасқа толған есі дұрыс жеке тұлға, тек қана арнайы субъект - мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адам не оған теңестірілген адам	Абайсызда